

Mishnah Menahot, chapter 9

משנה מנחות פרק ט

(1) There were two dry-measures in the Temple: A tenth [of an *eifah*] and the half-tenth. Rabbi Meir says: [Since the verse says: “A tenth, a tenth,” (עשרון) twice (Numbers 28:29) therefore, there were two vessels measuring one tenth for a total of three vessels, one] a [vessel containing one]

א שתי מדות של יבש היו במקדש, עשרון, וחצי עשרון. רבי מאיר אומר, עשרון, עשרון, וחצי עשרון. עשרון מה היה משמש, שבו היה מודד לכל המנחות. לא היה מודד, לא בשל שלשה לפר, ולא בשל שנים לאיל, אלא מודדן עשרונות. חצי עשרון מה היה משמש, שבו היה מודד חבתי כהן גדול,

tenth [only when heaped, and used for all meal-offerings], a [second, larger dry-measure containing one] tenth [when flush on top, used for the daily meal-offering of the High Priest, which consisted of “One-tenth of an *eifah* of the fine flour for a perpetual meal-offering; half of it in the morning, and half of it in the evening” (Leviticus 6:13). And since one could not divide one tenth properly when in a heaping vessel, the second vessel, containing one tenth when flush, was utilized], and a [third dry-measure of one] half-tenth. What purpose did the one tenth measure serve? It was used to measure [all] the meal-offerings; [i.e.,] one did not measure with one three-tenths dry-measure [the meal-offering] for a bullock [which required three tenths of an *eifah* of flour] or with a two-tenths measure [the meal-offering] for a ram [which required two tenths of an *eifah* of flour]. Rather, he measured by [individual] tenths. What purpose did the half-tenth measure serve? It was used to [pour into and] measure the daily

רבנו עובדיה מברטנורא

א שתי מדות. עשרון עשרון, וחצי עשרון. שתי מדות של עשרון היו, אחת מודדים אותה גדושה, שהיתה קטנה ולא היתה מחוקת כשהיא גדושה אלא עשרון, כשיעור חברתה כשהיא מחוקה. דר' מאיר גמר מקרא דכתיב (במדבר כה) עשרון עשרון לכבש האחד, דשתי עשרונות היו שם, ואי שתיקן שוות, היא להו מדה אחת, אלא אחת מחוקה ואחת גדושה. גדושה שבה היה מודד לכל המנחות, מחוקה שבה היה מודד לחבתי כהן גדול. וחכמים אומרים לא היה שם אלא עשרון אחד דכתיב (שם כט) ועשרון אחד לכבש האחד, ואותו עשרון מחוק היה, ובו היו מודדים לכל המנחות. והלכה כחכמים: לא בשל שלשה לפר. למנחת נסכים של פר דכתיב ביה (שם כה) ושלושה עשרונים לפר האחד, לא היה מודדן במדה אחת שתהא מחוקת שלשה עשרונים, שלא היתה שם מדה גדולה מעשרון: אלא מודדן עשרונות. כל עשרון עשרון בפני עצמו: הכי גרסינן: חצי עשרון מה היה משמש שבו היה מודד לחבתי כהן גדול. והכי פירושא, לחבתי כהן גדול מביא מביתו עשרון שלם, וחוצהו בחצי עשרון שבמקדש, ולש כל חצי עשרון בפני עצמו, ועושה מכל חצי עשרון שש חלות, שהן לשני חצאי עשרון שתיים עשרה חלות, ואופה כולן ביחד, ואחר כך מחלק כל חלה לשנים,

meal-offering of the High Priest, [which was offered] half in the morning and [the other] half towards evening.

(2) There were seven liquid-measures in the Temple: The *hin*, [which equals twelve *log*] the half-*hin*, the third-*hin*, the quarter-*hin*, the *log* [approximately, six eggs], the half-*log*, and the quarter-*log*. Rabbi Elazar son of Rabbi Tzadok says: [There was only one *hin* measure, but] there were

markings in the *hin* measure [indicating] thus far, for a bull [i.e., one half *hin*], thus far, for a ram [i.e., one third *hin*], and thus far, for a lamb [one quarter *hin*, and therefore, it was not necessary to have individual measurements for the fractions of the *hin*]. Rabbi Shimon says: There was no [full] *hin* measure there at all, for [since the *hin* was only used once, when Moshe Rabbeinu made the anointing oil (Exodus 30:25),] what purpose could the *hin* serve? Rather [the full *hin* was put away, but to make up the seven liquid-measures], there was an additional measure of one *log* and one half by which one used to measure [the oil] for the daily meal-offering of the High Priest [which required three *log*], one *log* and one half in the morning and one *log* and one half towards evening.

(3) What purpose did the quarter-*log* serve? To measure a quarter-*log* of water [needed] for the leper [“One bird shall be slaughtered into an earthenware vessel, over fresh water.” (Leviticus 14:5)] and a quarter-*log* of oil for the Nazirite

רבנו עובדיה מברטנורא

ומקריב שנים עשר חצאין בבוקר ושנים עשר חצאין בערב, וקודם שיקריב פותת אותן לפתין כזית, וכופל כל פתיחה לשנים ואינו מבדיל. אבל פתיתי כל שאר מנחות אע"פ שפתין שלהן כזית, כופל אותן לשנים ושנים לארבעה ומבדיל, כדתנן לעיל בפרק ו': **ב שנתות היו בהין**. לא היה שם אלא הין, ובו היו סימנים מסמרות או פגיונות: **עד כאן לפר**. חצי ההין: **עד כאן לאיל**. שלישית ההין: **עד כאן לכבש**. רביעית ההין. ואין הלכה כר' אלעזר: **וכי מה היה ההין משמש**. שלא היה במקדש דבר שיהיה צריך להין שלם, שלעולם לא נצרכו להין אלא בשמן המשחה בימי משה ואותו שמן עדיין הוא קיים ועומד, ואם כן לא היו צריכים להין: **אלא מדה יתירה**. היתה שם להשלים השבע מדות: **למנחת כהן גדול**. היו לה שלשה לוגין שמן, לוג ומחצה שחרית, ולוג ומחצה בין הערבים: **ג רביעית מים למצורע**. דכתיב (ויקרא יד) ושחט את הצפור האחת אל כלי חרס על מים

[meal-offering of loaves and wafers brought on the day of his shaving (Numbers 6:15). In actuality, the Gemara disputes these reasons as follows: The water needed for the leper did not necessitate sanctifying them in a sanctified vessel since this

שמן לְנִזְיָרָה. חֲצִי לֹג מֵה הָיָה מְשֻׁמֵשׁ, חֲצִי לֹג מֵיִם לְסוּטָה, וְחֲצִי לֹג שֶׁמֶן לְתוֹרָה. וּבִלְג הָיָה מוֹדֵד לְכָל הַמִּנְחוֹת. אֶפְלוּ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עֶשְׂרוֹן נוֹתֵן לָהּ שְׁשִׁים לֹג. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר, אֶפְלוּ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עֶשְׂרוֹן, אִין לָהּ אֵלָא לָגָה, שְׁנַאֲמַר (ויקרא ד), לְמִנְחָה

was performed outside the Temple Courtyard. The Nazarite meal-offering did not require a sanctified vessel since it was the slaughter of the ram which sanctified it. Rather, it was the High Priest's daily meal-offering which required the quarter-*log* measuring vessel since it required three *log* of oil for its twelve loaves, which equals one quarter-*log* for each loaf]. What purpose did the half-*log* [vessel] serve? [To measure] one half-*log* of water for the [cursing water of the] suspected woman (Numbers 5:17) and one half-*log* of oil for the thanksgiving-offering [these amounts are traditions handed down from Sinai. Here, too, the Gemara asks regarding the water of the suspected woman that the water basin in the Temple Courtyard from which it was taken, sanctified them; and regarding the oil of the thanksgiving-offering, that was sanctified with the slaughter of the thanksgiving sacrifice. Rather, the Gemara concludes, that the half-*log* vessel was necessary for the Menorah, for each lamp contained one half-*log* of oil]. With the *log*, one measured [the oil] for all the meal-offerings [since one tenth of an *eifah* of flour required one *log* of oil]. Even a meal-offering of sixty-tenths [the maximum one was allowed to bring in one vessel] required sixty *log* [of oil]. Rabbi Eliezer ben Yaakov says: Even a meal-offering of sixty-tenths required only one *log* [of oil], for it is written; "A meal-offering, and a *log* of oil" (Leviticus 14:21) [i.e., for any meal-offering, a single log]. Six [*log*,

בִּנְנו עוֹבְדֵי מִבְּרִטְנוֹרָא

חיים, למים שדם הצפור נראה בהם, ושיערו חכמים רביעית הלוג: רביעית שמן לנזיר. ללחם נזירות, ורביעית לא קדיש להיות כלי שרת משום רביעית מים של מצורע, דהא חוץ הוא. ולא משום לחם של נזיר, דאין לחם של נזיר קדוש אלא בשחיטת הובת. אלא מפני שבה היה מודד לחביתו כון גדול רביעית שמן לכל חלה וחלה, שהן שנים עשרה חלות ונסכיהן שלשה לוגין שמן: חצי לוג מים לסוטה. דכתב (במדבר ה) ולקח הכהן מים קדושים בכלי חרס, חצי לוג מים היה ממלא מן הכיור: חצי לוג שמן לתורה. הלכה למשה מסיני. וכן רביעית של נזיר. וחצי לוג נמי לא משום חצי לוג מים של סוטה וחצי לוג שמן של תורה הוא דקדוש להיות כלי שרת, אלא מפני שבו מחלק חצי לוג שמן לכל נר ונר של מנורה: אין לה אלא לוגה. לוג אחד לכל ששים עשרון. ואין הלכה כרבי אליעזר

which is half of one *hin*] were required for [the libations of] a bull [and therefore one half-*hin* measuring vessel was necessary]. Four [*log* which was measured by the third-*hin* measuring vessel] for a ram, and three [i.e., measured by the quarter-*hin* measuring vessel] for a lamb. Three

וְלֹג שֶׁמֶן. שֶׁשָּׁה לֶפֶר, אַרְבָּעָה לְאֵיל, שְׁלֹשָׁה לְכֶבֶשׂ, שְׁלֹשָׁה וּמְחָצָה לְמִנְחָה, מִחֲצִי לֹג לְכָל נֵר: ד' מְעֻרְבֵין נִסְכֵי אֵילִים בְּנִסְכֵי פְרִים, נִסְכֵי כֶבֶשִׂים בְּנִסְכֵי כֶבֶשִׂים, שֶׁל יָחִיד בְּשֶׁל צְבוּר, שֶׁל יוֹם בְּשֶׁל אֲמֵשׁ, אֲבָל אֵין מְעֻרְבֵין נִסְכֵי כֶבֶשִׂים בְּנִסְכֵי פְרִים וְאֵילִים. וְאִם בְּלָלֵן אֵלוּ בְּפָנֵי עֲצָמָן וְאֵלוּ בְּפָנֵי עֲצָמָן וְנִתְעַרְבוּ,

and one half *log* for the Menorah, [which is] one half-*log* for each lamp.

(4) One may mix the libations of bullocks [which consisted of three tenths of flour with half of one *hin* or six *log* of oil, i.e., two *log* oil for every tenth of flour] with the libations of rams [which consisted of two tenths of flour with one third *hin* or four *log* of oil, which had the same consistency of two *log* of oil for every tenth of flour], or [mix] the libations of lambs [three *log* for every tenth] with the libations of other lambs, or those of an individual offering with those of a communal offering [of equal consistency], or those of [an offering being offered] today with those of [an offering which was offered] yesterday [since one may bring accompanying libations up to ten days later than the sacrifice]; but one may not mix the libations of lambs with those of bullocks or of rams since their consistencies are different]. However, if after [the oil and flour of] each [offering] was mixed separately, they were then mixed together, they are valid; but, if

רבנו עובדיה מברטנורא

בן יעקב: ששה לוגים לפר. דהיינו חצי הין, כדכתיב (שם טו) בלול בשמן חצי הין. וארבעה לאיל, דהיינו שלישית ההין. ושלושה לכבש, דהיינו רביעית ההין. שההין שנים עשר לוגין: מחציו לוג לכל נר. שצריך שיתן בה מדתה שתהא דולקת והולכת מערב עד בוקר. ושיערו חכמים חצי לוג שמן ללילי תקופת טבת הארוכים. וכן היה נותן בכל נר בכל לילה. ואם כבתה נפסלה אותה פתילה והשמן מלהדליק בהן עוד, אלא מסירן ונותן חצי לוג שמן אחר ופתילה חדשה ומדליק: ד' מערבין נסכי פרים. מנחת נסכי פר במנחת נסכי איל. לפי שבלילת שתיהן שוה, שני לוגים לעשרון. דהא תנן לעיל ששה לוגין לפר, וסולת הוי להו שלשה עשרונים כדכתיב (שם) והקריב על בן הבקר מנחה סולת שלשה עשרונים בלול בשמן חצי ההין, דהיינו ששה לוגין. ולאיל ארבעה לוגין, וסולת שני עשרונים לאיל: נסכי כבשים. שלשה לוגין לעשרון, דכתיב עשרון אחד לכבש האחד, וכתיב בלול בשמן כתיב רביעית ההין, דהיינו שלשה לוגין: ושל היום בשל אמש. אם הביא אמש זבחו בלא נסכים דקיימא לן אדם מביא זבחו היום ונסכיו מכאן ועד עשרה ימים. ואם היום הביא קרבן אחד ושני נסכים עמו אחד בשבילו ואחד בשביל של אמש, מערבין יחד אם הקרבנות שוין, שהיו שניהם כבשים, או אילים, (או פרים), או פר ואיל: אבל אין מערבין נסכי כבשים בנסכי פרים ואילים. לפי שמנחת פר ואיל חריבה היא לגבי כבשים, ובלעת הימנה, ונמצאת של כבש חסרה חו יתירה: ואם בללן.

before each was mixed by itself [they were mixed together], they are invalid [since the percentages of oil to flour are different, each never had its prescribed amount]. Although the meal-offering of the lamb that was offered with the *omer* was doubled [two tenths of an *eifah* of flour instead of one], its libations, however, were

not doubled [and were the usual quarter-hin which is three *log* of oil and wine]. (5) All the measures in the Temple were heaped excepting [that used for] the High Priest's [meal-offering] which included, within itself, the heaped measure [of the others. This view is according to Rabbi Meir of Mishnah 1; the *halachah* does not follow this view]. The overflow [i.e., the uppermost layer of liquid resting on the outer lip of the vessel] of liquid-measures is sanctified, but the overflow [the flour heaped up over the lip of the vessel] of the dry-measures is not. [This view maintains that the liquid-measuring vessels were anointed within the vessel and along the outside of the vessel, and thus the outer upper lip sanctifies as well, whereas, the dry-measuring vessels, were only anointed along their inner walls.] Rabbi Akiva says: The liquid-measuring vessels were sanctified [both within and without], therefore, their overflow was sanctified too; the dry-measuring vessels were not sanctified [by anointing at all, and when one places the flour within, it only becomes sanctified by word of mouth for that which is necessary], therefore their overflow [not being necessary] are not sanctified. Rabbi Yose says: That is

רבנו עובדיה מברטנורא

שכבר הלכה מצות שמנן: כשרין. כרבנן דפליגי עליה דרבי יהודה בהקומץ רבה ואמרי חרב שנתערב בבולל יקרב: ואם עד שלא בלל. נתערבו: פסול. דבעינן ראוי לבילה, וליכא, דחסרה לה של כבש ושל איל יתירה: אף על פי שמנחתו כפולה. כדכתיב באמור אל הכהנים ומנחתו שני עשרונים: ה שהיה גודשה בתוכה. כשהיה מחוק היה מחזיק כשאר עשרון גדוש. ומתניתין רבי מאיר היא דאמר בריש פרקין עשרון עשרון היה במקדש אחד מחוק ואחד גדוש. ולית הלכתא כוותיה: בירוציהן. גודשן. דלח נמי איכא גודש פורתא: מדות הלח בירוציהן קודש ומדות היבש בירוציהן חול. בגמרא מפרש דהאי תנא סבר מדות הלח נמשחו בין מבפנים בין מבחוץ, הלכך שפת הכלי מקדשן לבירוצין. מדות היבש נמשחו מבפנים ולא נמשחו מבחוץ. הלכך בירוצים שאינן נוגעים מבפנים במקום משיחתן לא קדשו: רבי עקיבא אומר מדות הלח קודש. דסבר מדות הלח נמשחו בין מבפנים בין מבחוץ: מדות היבש חול. דלא נמשחו כל עיקר. ומיהו מה שמודיין בהן קדוש

כשרין. אם עד שלא בלל, פסול. הכבש הבא עם העמר, אף על פי שמנחתו כפולה, לא היו נסכיו כפולין: ה כל המדות שהיו במקדש, היו נגדשות, חוץ משל כהן גדול, שהיה גודשה לתוכה. מדות הלח, בירוציהן קדש. ומדות היבש, בירוציהן חל. רבי עקיבא אומר, מדות הלח קדש, לפיכך בירוציהן קדש. ומדות היבש חל, לפיכך בירוציהן חל.

not the reason, rather, [both the dry and liquid-measuring vessels were anointed from within, but] it is because liquids are stirred up [when poured, therefore, that which was previously within the vessel, now overflowed without]; dry-stuffs, however, are not

רבי יוסי אומר, לא משום זה, אלא שהלה נעקר, והיבש אינו נעקר: ו כל קרבנות הצבור והיחיד טעונין נסכים, חוץ מן הבכור והמעשר והפסח והחטאת והאשם, אלא שחטאתו של מצורע ואשמו טעונין נסכים: ז כל קרבנות הצבור אין בהם סמיכה, חוץ

[stirred up].

(6) All the [voluntary] offerings of the Congregation and of the individual require libations [i.e., accompanying meal-offerings and wine libations] except the firstborn, the tithe of cattle, the Passover-offering, the sin-offering and the guilt-offering [which are not voluntary, but rather, are required offerings; this is deduced from the verse where libations are introduced in Scripture, which states "Because of a vow or as a freewill-offering, or on your Festivals" (Numbers 15:3) thus, if not a Festival offering, only voluntary offerings require libations]; but the sin-offering and guilt-offering of the leper [even though they are not voluntary, they still] require libations [since it does not come for a particular sin, as do other sin-offerings, they are not considered, in degree, as obligatory as are other sin-offerings].

(7) All of the offerings of the Congregation do not require the [forceful] leaning

רבנו עובדיה מברטנורא

קדושת הפה, וגברא למאי דצריך מקדש בפה. בירוצין לא מקדש להו דלא צריכי ליה: ר' יוסי אומר לא משום זה. ר' יוסי סבר אידי ואידי נמשחו מבפנים ולא נמשחו מבחוץ. והכא היינו טעמא, משום דלח נעבר, מה שבשולי הכלי כשמוסיפין עליו נעבר ומתערב ונבלל ועולה מלמעלה, ונמצא שכבר קדשו הבירוצין בתוך הכלי: והיבש אינו נעקר. אלא במקומו עומד, הלכך מה שבפנים קדוש, ומה שבחוץ אינו קדוש: ו חוץ מן הבכור והמעשר והפסח והחטאת והאשם. משום דכתיב בפרשת נסכים (במדבר טו) לפלא נדר או בנדבה, בא בנדר ובנדבה טעון נסכים, יצאו בכור ומעשר ופסח וחטאת ואשם שהן באים חובה לא לנדבה שאין טעונים נסכים. יכול אף חובות הבאות מחמת הרגל ברגל כגון עולות ראייה ושלמי חגיגה לא יהיו טעונות נסכים, תלמוד לומר או במועדיכם, כל הבא במועדיכם טעון נסכים. ושעירי חטאת שאים חובה לרגל אין טעונים נסכים, דכתיב בפרשת נסכים וכי תעשה בן בקר, בן בקר בכלל היה, בכלל ועשיתם אשה, דמשמע כל אשה טעון נסכים חוץ (מאשה) שמיטע, ולמה יצא, להקיש אליו, מה בן בקר מיוחד שבא בנדר ונדבה, אף כל בא בנדר ונדבה, יצאו שעירי הרגלים שהן באות חטאות, שאין חטאת בא בנדר ונדבה, שאינן טעונות נסכים: חטאתו ואשמו של מצורע טעונים נסכים. לפי שאינן באים על חטא כשאר חטאות ואשמות. וחטאת נזיר אינה טעונה נסכים משום דנזיר חוטא הוא כדכתיב (שם) מאשר חטא על הנפש, שציער

of hands [upon the animal's head] except for the bull that is offered for the transgression [by the Congregation] of any of the commandments [through the erroneous instruction of the Sanhedrin (see Leviticus 4:14)], and the scapegoat [which is cast off (ibid 16:21)]. Rabbi Shimon says: also the he-goat offered

מן הפר הבא על כל המצות, ושעיר המשתלח. רבי שמעון אומר, אף שעירי עבודה זרה. כל קרבנות היחיד טעונים סמיכה, חוץ מן הבכור, והמעשר, והפסח. והיורש סומך, ומביא נסכים, וממיר: ח הכל סומכין, חוץ מחרש, שוטה, וקטן, סומא, ונכרי, והעבד, והשליח, והאשה. וסמיכה, שירי מצוה, על הראש, בשתי ידיים, ובמקום

for the sin of idolatry [through the erroneous instruction of the Sanhedrin (see Numbers 15:24 and Rashi there); the *halachah* does not follow Rabbi Shimon]. All the offerings of an individual require the [forceful] leaning of hands except for the firstborn, the tithe of cattle, and the Passover-offering. The heir may lean his hands [on his father's freewill-offering if his father died before offering it] and may bring the libations for it, and can substitute it [i.e., if he transgressed and substituted another animal in its stead, it is substituted and both are now sanctified (see Leviticus 27:10)].

(8) All [who bring a sacrifice] may lean the hands on the offering except a deaf-mute, an imbecile, a minor, a blind man, a gentile, a slave, an agent, or a woman. The leaning of hands is a remnant of the commandment [i.e., it does not invalidate the offering, if not performed]. [One must lean, forcefully,] both hands on the head of the animal; and, in the place where one leans the hands, the animal

רבנו עובדיה מברטנורא

עצמו מן היין: ז פר הבא על כל המצות. על אחת מכל המצות. כגון הורו בית דין שחלב מותר. וזהו פר העלם דבר של צבור (שבמקרא), וסמיכה כתיבא ביה (ויקרא ד) וסמכו זקני העדה את ידיהם על ראש הפר, ושלשה מזקני בית דין היו סומכין עליו: ושעיר המשתלח. לעזאזל, כתיב ביה (שם טז) וסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר החי: שעירי עבודה זרה. דכתיב בפרשת שלח לך, וכי תשגו וגו'. ואין הלכה כר' שמעון: כל קרבנות היחיד טעונים סמיכה. דעיקר סמיכה בקרבן יחיד הוא דכתיב (שם ג) וסמך ידו על ראש קרבנו: היורש סומך. אם התנדב אביו בקרבן עולה ושלמים ומת, בנו סומך עליו: ומביא נסכים. של קרבן: וממיר. אם המירה בבהמה אחרת, תמורתו חלה עליה ושתיהן קדושות, כאילו המירה אביו: ח חוץ מחרש שוטה וקטן. לפי שאין להם דעת: סומא. דכתיב בפר העלם דבר של צבור, וסמכו זקני העדה, והם סנהדרין גדולה, ובסנהדרין לא היה בהן סומא, כדמוכח במסכת סנהדרין, והוא הדין לכל שאר סמיכות שאין סומא יכול לסמוך: ונכרי. דכתיב דבר אל בני ישראל וגו', בני ישראל סומכין, ואין הנכרים סומכין: והעבד והשליח. דכתיב (ויקרא א) וסמך ידו, ולא יד עבדו ולא יד שלוחו: והאשה. בני ישראל סומכין, ולא בנות ישראל סומכות: וסמיכה שירי מצוה. דאינה מעכבת כפרה. ומיהו מעלה עליו הכתוב כאילו לא כיפר: